

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 5122
Tarih : 29.01.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu'nda ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Değişiklik Teklifi gerekçesiyle birlikte ektedir.

Gereğini arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İçişleri
Esas Komisyon	Adalet
Tarih :	04 Şubat 2020
Esas No:	2/2582

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIGI
29 Ocak 2020
Numara: 608291

TBMM
GENEL MURAKKAT
29 Ocak 2020
No: 608291
ELYS/ys AKTAKILMA S. T. A.

GENEL GEREKÇE

Cezaevlerindeki son dönem sorun teşkil eden uygulamalardan birisi de kamuoyunda infaz yakma olarak tabir edilen ve hükümlüye verilen disiplin cezası yöntemleriyle infazlarını tamamlayanların cezaevinden çıkmalarını engelleyen hak ihlalidir. Bilhassa 2006 yılından itibaren yaygın bir şekilde uygulanan bu yöntem son yıllarda ciddi bir artış göstermiş olup “umut hakkı” bağlamında da kişinin bir ömür cezaevinde kalmasına dönük bir infaz yöntemi olarak ortaya çıkmaktadır. Oysa infazın amacı bireyi toplumdan büsbütün ayırtırmak değil, koşullu salıverme yöntemiyle yeniden toplumla bağlarını kurmaktır.

Hapishane kurallarına uymadığı için tutuklu ve hükümlülere verilebilecek disiplin cezaları; kınama, etkinlik yasağı, haberleşme yasağı, ziyaretçi yasağı ve hücre cezası şeklindedir. Bilhassa keyfi bir uygulamaya dönüşen disiplin cezalarının sonuçları oldukça ağırdır. Mahpusun ihlal ettiği yasaklara göre, 1 ila 10 gün; ihlal ettiği diğer daha ağır yasaklara göre 11 ila 20 gün hücre cezası verilebilir. Bu cezaların iyi hal süresi oldukça uzun olup 1-10 hücre cezasının iyi hali 6 ay; 11-20 gün hücre cezasının iyi hali 1 yıldır. Bu cezaları alan mahpuslar iyi hal şartını doldurmadıkça tahliye olamamaktadır. Disiplin cezasını üst üste alan mahpuslar için ise durum daha da kritik bir hal almakta ve TMK’nin 17 inci maddesiyle bir araya geldiğinde bazı mahpuslar açısından ayrımcı bir uygulama söz konusu olmaktadır.

TMK’nın infaz koşullarına getirdiği istisnalar ise hem bu hedeflerin benimsenmediğini göstermekte, hem de siyasi mahkûmların adli mahkûmlara göre oldukça ağır infaz koşullarına maruz kalmasına sebep olmaktadır. Uzun süreli mahkûmiyetin Anayasa, yasalar, AİHS, BM Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi’nde yer alan “kişi onuru”nu zedeleyen bir uygulama olduğu bugün pek çok insan hakları hukukçusu tarafından dile getirilmektedir. Kişiyi umutsuz bırakmak, hayatının sonuna kadar sürebilecek ölçüde uzun bir cezaya mahkûm etmek, toplum yaşantısından tamamen tecrit edilmiş olarak yaşamak zorunda bırakmanın işkence ve kötü muamele bağlamında bir hak ihlali olduğu tespiti de hukukçular tarafından paylaşılmaktadır. İnfaz sisteminin güvenlik kaygısı ekseninde şekillendiği bir ortamda, bireyin iyileşmesi geri plana atılmakta ve mahkûm kişinin bütün hakları elinden alınabilirmiş gibi davranılmaktadır.

Açıkladığım ve işaret ettiğim hususlar doğrultusunda modern hukukta yeri olmayan, insan haklarına ve Anayasa başta olmak üzere uluslararası sözleşmelere aykırı olan ve infaz yakma olarak tabir edilen ve hükümlülerin pek çoğunun ömür boyu cezaevinde kalmasına dönük düzenlemelerin yasal mevzuattan çıkarılması gereklilik arz etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 107. Maddesinde yapılan değişiklikle infaz hukuku açısından düzenlenen koşullu salıverilme hakkından şartlarını gerçekleştiren her hükümlü bakımından uygulanması amaçlanmaktadır. Nitekim siyasi suçlardan hüküm giyenleri ayıran mevcut düzenleme eşitlik ilkesine aykırıdır.

MADDE 2- 3713 sayılı kanunun 5. Maddesinde yapılan değişiklikle mevcut ceza artırımlarının önüne geçilerek infaz rejiminde eşitliğin sağlanması ve ikiliğin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 3- 3713 sayılı kanunun 17. Maddesinde yapılan değişiklikle infazda adaletin sağlanması ve disiplin suçlarının keyfi biçimde uygulanmasının engellenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

**CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUN İLE
TERÖRLE MÜCADELE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun “Koşullu Salıverilme” başlığı altındaki 107 inci maddesinin 4 üncü ve 16 ncı fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 3713 sayılı Kanunun 17 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.